

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, za obdobje 14. 5. 2015

Število objav: 21	Pa ta viža ni preč: 0	Rado Simoniti - ... besede: 0
Internet: 2	Borderliner: 0	Svetovni dan ... petja: 0
Novice: 2	Tekmovanje ... Savi: 0	
Radio: 4	Zborovsko ... Evrope: 0	
Tisk: 14	Slovensko ... pesem: 0	
Spremljane teme:	Srečanje ... brega: 0	
Srečanje big bandov: 0	Vizije, ... skupin: 2	
Javni sklad ... dejavnosti: 13	Tekmovanje ... stopnji: 0	
Kulturna šola: 1	Ringaraja: 0	
Linhartovo srečanje: 0	Klovnbuf: 0	
Festival MareziJazz: 0	Kiparska delavnica Les: 0	
Tabor ... Stični: 0	Mladinska ... Piran: 0	
Opus 1: 0	Mednarodni ... Beltinci: 0	
Pika miga: 0	Državno srečanje ... pelji: 0	
Mednarodno ... Maribor: 0	Likovna delavnica ... Paki: 0	
Adamičeva pomlad: 0	Mentorjev feferon 2013: 0	
Priznanja JSKD: 0	Prevajalnica JSKD: 0	
Pevci nam ... godejo: 0	Mednarodna ... pedagogike: 0	
Živa, festival ... mladih: 0	Tekst v podobi: 0	
Potujoča muzika: 0	Balada o strugarju: 0	
Festival neodvisnega filma: 0	Sklepno ... avtoric: 0	
Filmski ... laboratorij: 0	Dan kulturnih ... kulture: 0	
Festival mlade ... Urška: 0	Slovenski zborovski arhiv: 0	
Rastoča knjiga: 4	Zmes za ples, ... plesu: 0	
Srečanje ... ustvarjalcev: 0	Ljubiteljska ... kriza: 0	
LOAC: 0	Maraton v Španskih boricih: 0	
Žive besede - festival: 0	Musica creativa: 0	
	Mentor, ... mentorje: 0	
	Parafraze: 0	
	Kult3000: 0	
	Bojan ... tirnice: 0	
	KULT3000 Monošter: 0	
	Teden ljubiteljske kulture: 3	
	Delavnica, polna nereda: 0	

Seznam objav v zbirki:

Tisk	Naslov	Že drugič tudi v Velikih Laščah		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Kmečki glas; 125.000	Stran: 20	Površina: 751 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Dragica Heric		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...gostitelj. Obsežna prireditev predstavlja velik finančni zalogaj za folklorna društva, zato so še posebej hvaležni vsem podpornikom in donatorjem festivala ter Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti , ki prevzamejo del finančnega bremena. Ne smemo prezreti niti na stotine ur prostovoljnega dela, ki jih gostitelji, člani folklornih skupin, namenijo za...			

Radio	Naslov	Drugi koncert območne revije pevskih zborov bo v Podpeči		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Radio 1; 117.000	00:00	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Novice; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...24. majem, se bo odvijalo tudi območno srečanje pevskih zborov in malih vokalnih zasedb iz Ljubljane in okolice, ki ga, tako kot vsako leto, organizira Javni sklad za kulturne dejavnosti . Revija z naslovom Naj se sliš, bo potekala v treh sklopih, drugi koncert pa bo gostila domača podpeška kulturna dvorana. Na vseh treh koncertih, ki bodo...			

Radio	Naslov	Novo Gorico bodo preplavili mladi kulturni ustvarjalci		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Radio 1; 117.000	00:00	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Novice; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Unknown		
	Teme	Vizije, festival mladinskih gledaliških in rock skupin		
Povzetek	...RADIO 1, 13.5.2015, NOVICE, 17:30 Novo Gorico bodo preplavili mladi kulturni ustvarjalci. V petek se začnejo Vizije , tridnevni festival mladinske ustvarjalnosti, ki se ga bodo udeležili mladi iz vse Slovenije, pa tudi iz sosednje Avstrije. Direktor festivala Matjaž Šmalc....			

Tisk	Naslov	Od Šockanja do godovnjaka		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 63.000	Stran: 18	Površina: 278 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 12	Avtor	J. G.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...nedeljo je bila v lendavski gledališki in koncertni dvorani prireditev Čardaš polka, večer folklore, ki jo je organizirala lendavska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti skupaj s Folklornim društvom Prekmurje Lendava. Nastopilo je sedem folklornih skupin. Bog te živi, godovnjak! je naslov odrska postavitve, s katero se...			

Tisk	Naslov	Gledališče		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Primorske novice; 50.000	Stran: 21	Površina: 72 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Unknown		
	Teme	Vizije, festival mladinskih gledaliških in rock skupin		
Povzetek	...po motivih romana Gustava Flauberta z odlično Arno Hadžialjevič v naslovni vlogi. Za abonma petek 2, konto in izven. VELIKA DVORANA KUL-TURNEGA DOMA ► VIZIJE , festival mladinskih gledaliških, lutkovnih in ročk skupin Slovenije 2015- začetek 15. maja ob 10. uri; zaključek 17. maja ob 20. uri. Vstop prost. SEŽANA...			

Tisk	Naslov	Razstava, pesem in ples za uvod v teden kulture		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Primorske novice; 50.000	Stran: 10	Površina: 37 cm ²
	Rubrika, Datum	Na kratko; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Unknown		
	Teme	Teden ljubiteljske kulture		
Povzetek	...za uvod v teden kulture HRPELJE ► Z razstavo Sladka Istra, ki jo bodo odpri- jutri ob 18. uri v Kulturnem domu Hrpele, se v hrpeljski občini začneja teden ljubiteljske kulture . Na razstavi sodeluje domačinka Božiča Mihalič. Ob 19.30 pa bo v kulturnem domu 11. srečanje ženskih pevskih zborov in plesnih skupin. Pod naslovom Zapojmo...			

Tisk	Naslov	Znamenja slovenskega duha upora		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 40	Površina: 344 cm ²
	Rubrika, Datum	Zadnja stran; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 16	Avtor	M. Luzar		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...povedala ravnateljica osnovne šole Brežice Marija Lubšina Novak, likovni digitalni natečaj. V Brežicah bo po besedah vodje tukajšnje območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Simone Rozman Strnad junija velika proslava, novembra pa bo tu tudi znanstveni simpozij, kot je dodala Petra Svolfšak iz zgodovinskega inštituta Milka...			

Tisk	Naslov	Mirnopesko zijalo		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 5	Površina: 81 cm ²
	Rubrika, Datum	Iz naših občin; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Unknown		
	Teme	Rastoča knjiga		
Povzetek	...projektih, ki jih imajo na šoli, in vnemi, s katero so pristopili k projektu Rastoča knjiga , učencev šole in njihovih učiteljev ne bo kmalu pobralo. KNJIGA 2 - številne zbrane na slavnostni prireditvi ob vstopu šole v vseslovenski projekt Rastoča knjiga je nagovoril tudi novi predsednik društva Rastoča knjiga, akademik dr. Boštjan...			

Tisk	Naslov	Vsaj svetniki so nam naklonjeni		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 23	Površina: 312 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Unknown		
	Teme	Rastoča knjiga		
Povzetek	...predstaviti še javnosti. Prijetno delo so imeli prejšnji teden v Mirni Peči, kjer so predstavili svojo Rastočo knjigo , prireditve pa se je udeležil sam predsednik države Borut Pahor. Tam je bil tudi idejni oče Rastoče knjige dr. Janez Gabrijelčič, ki od leta 2000 skoraj vsak mesec sodeluje na kateri od prireditev, posvečeni rastoči...			

Tisk	Naslov	Beseda in knjiga temelj našega bitja		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 5	Površina: 263 cm ²
	Rubrika, Datum	Iz naših občin; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 19	Avtor	M. Žnidaršič		
	Teme	Kulturna šola, Rastoča knjiga		
Povzetek	... Mirnopeska šola v družini Rastoče knjige - Vanjo vključenih 14 avtorjev ter osem publikacij šole in vrtca - Slavnostni govornik predsednik Pahor MIRNA PEČ - Mirnopeska osnovna šola Toneta Pavčka...			

Tisk	Naslov	Proslava, časopis in znamka		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 11	Površina: 51 cm ²
	Rubrika, Datum	Iz naših občin; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 20	Avtor	M. L.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...uri predaval Boris Hajdinjak, velik poznavalec dogajanja na Slovenskem v 16. stoletju. Na prireditvi bodo po besedah vodje brežiške območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Simone Rozman Strnad nastopili vrhunski glasbeniki in drugi umetniki iz Posavja. V juniju bo po napovedih direktorice Posavskega muzeja Brežice Alenke...			

Tisk	Naslov	Mestna veduta z likovno govorico		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 17	Površina: 186 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 21	Avtor	I. V.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...likovnega natečaja Mestna veduta - skozi likovno govorico izrisana podoba mesta. Na likovnem natečaju, ki ga je pripravila novomeška območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti, so sodelovali učenci sedmih osnovnih šol iz občin Novo mesto in Žužemberk, razstavljeni dela pa je izbrala strokovna žirija, v kateri so bili magistrica...			

Tisk	Naslov	Srečanje odraslih folklornih skupin		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 17	Površina: 20 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...regijsko srečanje odraslih folklornih skupin Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Dogodek spada v sklop dogodkov PojemPlešem-Godem.si in med dogodke, ki jih Javni sklad za kulturne dejavnosti organizira v tednu ljubiteljske kulture. ...			

Tisk	Naslov	"Imam privilegij, da potujem skozi čas"		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 19	Površina: 955 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Jakše Mirjam Bezek		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...magistrsko delo o širjenju in utrjevanju rimske oblasti v jugovzhodnem alpskem prostoru. Ko je diplomiral, se je zaposlil na črnomaljski območni izpostavi Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Tisti, ki ga dobro poznajo, trdijo, da spada med ene bolj delavnih Črnomalčev, saj je v nekaj letih opravil že veliko dela, pomembnega tako za Črnomelj...			

Tisk	Naslov	Tekmovanje otroških in mladinskih zborov		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 17	Površina: 18 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Tekmovanje otroških in mladinskih zborov ŠENTJERNEJ - V petek, 15. maja, bo ob 16.30 v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju regijsko tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki ga organizira novomeška območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti. ...			

Tisk	Naslov	Literarni večer		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42.000	Stran: 31	Površina: 16 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 5. 2015		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Unknown		
	Teme	Teden ljubiteljske kulture		
Povzetek	...Literarni večer MOKRONOG - V krajevni knjižnici v Mokronogu bo danes, 14. maja, ob 19. uri literarni večer mirnskih literatkov Vezi, s katerim tudi odpirajo Teden ljubiteljske kulture v Mirnski dolini. Predstavitve bodo pravljično Mišek Repko in miška Fridolina, otroške pesmice in zbornik Drobčinice. ...			

Radio	Naslov	Naši zbori		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Radio Celje; 23.000	00:00	Trajanje: 2 min
	Rubrika, Datum	Kronika; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Andreja Petrovič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Radeče prav tako prepevalo 7. Njihove nastope bo spremljal Mitja Gobec, sin skladatelja Radovana Gobca. Slednji je kot pravi, vodja območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Ivan Medved v Laškem pustil velik pečat: IVAN MEDVED: V obdobju, ko so nastale Princesa in podobne operete tako, da mi zelo cenimo tega avtorja. On je...			

Radio	Naslov	Svet novogoriškega gledališča svoja mnenja o kandidatih za direktorja posredoval ministrici		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Radio Robin; 4.000	00:00	Trajanje: 3 min
	Rubrika, Datum	Novice; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Martina Arčon		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...eden od nekdanjih direktorjev Tomica Domančič, Borut Bašin ki je bil gledališče primoran zapustiti v času Čukovega direktorovanja, vodja novogoriškega javnega sklada za kulturne dejavnosti Maja Jerman Bratec in sedanja v.d. Rusjan Bričeva, ki pa jo je komisija na ministrstvu izločila iz nadaljnega postopka, ker naj nebi imela dovolj vodstvenih...			

Internet	Naslov	Program državnega harmonikarskega tekmovanja za pokal C. Demiana		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Narodnjak.si;		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 5. 2015		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...pozdrav gostov in slavnostnih govornikov: - predsednik zveze diatonične harmonike, g. Jernej Brilej - župan občine Podčetrtek, g. Peter Misija - direktor JSKD , g. mag. Igor Teršar - predsednik avstrijske harmonikarske zveze, g. Werner Weibert - direktor Term Olimia, g. Florijan Vasle 9.30 – konferenca predsednika...			

Novice	Naslov	Prireditev ob pridružitvi projektu Rastoča knjiga		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Dolenjskolist.si;		
	Rubrika, Datum	Novice; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Unknown		
	Teme	Rastoča knjiga		
Povzetek	... Rastoča knjiga Komentiraj Natisni Objavi Objavi Objavi 13.5.2015 13:35 Prireditev ob pridružitvi projektu Rastoča knjiga Mirna Peč - V četrtek, 7. maja, je v Osnovni šoli Toneta Pavčka potekala prireditev ob pridružitvi projektu Rastoča knjiga . Na lep sončen dan smo ob 17. uri zaslišali slovensko himno. Vse navzoče, med drugimi tudi predsednika države Boruta Pahorja in predsednika društva Rastoča knjiga ...			

Novice	Naslov	Fenomen, da mu ni para		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Primorske.si;		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 13. 5. 2015		
Stran v zbirki: 37	Avtor	Maksimilijana Ipavec		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti , Teden ljubiteljske kulture		
Povzetek	...sreda, 13. maj 2015, 06:00 Kar 1000 dogodkov bo v Tednu ljubiteljske kulture povezalo različne kraje po Sloveniji in v zamejstvu. Dogodek pripravljata Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije, slovesno pa ga bodo odprli v petek v Novi Gorici. SLOVENIJA > S Tednom ljubiteljske kulture, ki bo tokrat zaživel...			

Mednarodni folklorni festival SloFolk 2015

Že drugič tudi v Velikih Laščah

Dragica Heric,
fotografije: **Vladoša Debeljak**

V Levstikovem domu v Velikih Laščah smo bili zadnjo aprilsko soboto priča velikemu mednarodnemu folklornem festivalu SloFolk 2015. V soorganizaciji Folklorne skupine Velike Lašče, katerih članice so iz domačega društva podeželskih žena, člani pa iz konjerejskega društva, ter pod pokroviteljstvom občine Velike Lašče so se številnim ljubiteljem ljudskega izročila s svojimi plesi, pesmi, pristnimi ljudskimi glasbami in pisanimi narodnimi nošami predstavile folklorne skupine iz Brazilije, Makedonije, Srbije in Turčije.

Festival SloFolk poteka vsako leto konec aprila in traja šest dni. Vsako leto SloFolk, ki ga je prireditev uspelo vpisati tudi med festivale mednarodne organizacije folklornih festivalov (C. I. O. F. F.) ter v njihov prireditveni koledar, gosti štiri tuje skupine. Te med festivalom nastopajo na celovečernih prireditvah skupaj z domačimi skupinami, gostiteljicami v njihovem kraju. Taka oblika mednarodnega sodelovanja krepi prijateljstvo med narodi, premaguje verske razlike in pomaga spoznavati druge kulture.

Enajsti SloFolk festival, ki je potekal na Dolenjskem in v Posavju, so pripravili navdušeni in zavzeti člani folklornih skupin: FD Kres iz Novega mesta, FS KUD Oton Župančič iz Artič, FS Vidovo iz Šentvida pri Stični in FS Velike Lašče. Goste iz tujine so tudi tokrat nastanili v Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu in pri družinah domačih folklornikov ozi-

roma gostiteljev. Obsežna prireditev predstavlja velik finančni zalogaj za folklorna društva, zato so še posebej hvaležni vsem podpornikom in donatorjem festivala ter **Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti**, ki prevzamejo del finančnega bremena. Ne smemo prezreti niti na stotine ur prostovoljnega dela, ki jih gostitelji, člani folklornih skupin, namenijo za pripravo osrednjih celovečernih nastopov ter spremljevalnih prireditev, obiskov in predstavitev folklornih skupin.

Spoznali kraje od Ljubljane do Kočevja

Člani folklorne skupine Velike Lašče so goste v domačem kraju sprejeli že v dopoldanskih urah. Folkloristi iz Turčije so si ogledali Sodražico. Sprejel jih je tamkajšnji župan, s svojim nastopom pa so se predstavili na njihovi prireditvi Vampijada, nato so si ogledali še romarsko cerkev v Novi Stifci, kjer jih je sprejel pater Niko Žvokelj, ter Trubarjevo domačijo na Rašici. Gosti iz Srbije so si ogledali Ribnico in tamkajšnji rokodelski center, grad in cerkev ter se skupaj z otroško folklorno skupino Lončki KUD France Zbašnik iz Dolenje vasi predstavili v večnamenskem domu v Dolenji vasi. Brazilska folklorna skupina si je ogledala center našega glavnega mesta ter se s svojimi plesi predstavila v nakupovalnem središču v Ljubljani. Mladi makedonski folkloristi pa so si ogledali sosednjo občino Škofljico, kjer jih je prav tako sprejel tamkajšnji župan, nastopili pa so v kulturnem domu v Pijavi Gorici. Gostje so bili navduše-

ni nad gostoljubnostjo in lepoto naših krajev, gostitelji pa nad njihovimi plesi, petjem, glasbo ter čudovitimi narodnimi nošami.

Popoldan so goste pričakali in sprejeli še drugi člani Folklorne skupine Velike Lašče ter jih pogostili z dobrotami, ki so jih pripravile članice Društva podeželskih žena Velike Lašče. Začele so se priprave na celovečerni koncert v Levstikovem domu v Velikih Laščah. Po nastopu domače folklorne skupine Društva podeželske mladine Velike Lašče so se v polni dvorani prvi predstavili člani folklorne skupine KUD Sveti Sava – Kač iz Srbije. Navdušenje obiskovalcev v dvorani je bilo tako veliko, da so nastopajoči morali še dvakrat ponoviti zaključni ples. Občinstvo so z ubranimi glasovi in usklajenimi koraki ter odlično glasbeno spremljavo navdušili vsi drugi nastopajoči, tako folklorna skupina Zafer folk dance Ensemble iz Turčije, skupina KUD Ilinden Krivogastani iz Makedonije kot folklorna skupina Gruppo Folklorico Italiano Ladri di Cuori iz Brazilije. Prireditev je dobila začetek zelo več povezovalca prireditve Jože Starič, ki je vsako nastopajočo skupino predstavil tudi ob pomoči njihovega plesnega para, ki sta v svojem jeziku predstavila narodno nošo. Po skoraj dveh urah bogatega odrskega programa in po pogostitvi Folklorne skupine Velike Lašče v jedilnici Osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče se je družene folkloristov ob plesu, petju in glasbi nadaljevalo vse do pozne noči.

Člani folklorne skupine KUD Sveti Sava – Kač iz Srbije so mladi ljubitelji folklorne, petja, glasbe in vse tovrstne umetnosti, kar so dokazali na odru in v druženju po nastopu.

V okviru svoje turneje po Italiji so na SloFolku 2015 sodelovali tudi folkloristi iz Brazilije, ki so se predstavili z južno brazilsko gavčo tradicijo.

Povezovalec prireditve si je od vsake nastopajoče skupine sposodil pokrivalo in s pomočjo para predstavil njihovo nošo.

Folkloristi KUD Ilinden Krivogastani iz Makedonije makedonske narodne plese in njihovo tradicijo predstavljajo po vseh državah Evrope ter na številnih prireditvah po Makedoniji. Na njihovo povabilo naj bi jih v Makedoniji še letos obiskali folkloristi iz Velikih Lašč.

Drugi koncert območne revije pevskih zborov bo v Podpeči

RADIO 1, 13.5.2015, **NOVICE**, 17:30

Drugi koncert območne revije pevskih zborov bo v Podpeči. V tednu ljubiteljske kulture, ki bo potekal med 15 in 24 majem, se bo odvijalo tudi območno srečanje pevskih zborov in malih vokalnih zasedb iz Ljubljane in okolice, ki ga, tako kot vsako leto, organizira **Javni sklad za kulturne dejavnosti**. Revija z naslovom Naj se sliš, bo potekala v treh sklopih, drugi koncert pa bo gostila domača podpeška kulturna dvorana. Na vseh treh koncertih, ki bodo potekali še v Sori in v Dolskem, se bo predstavilo kar 28 skupin in zborov iz devetih različnih občin, tako da bo skupaj v treh glasbenih večerih zapelo okoli 500 pevcev. Na drugem koncertu, ki bo to soboto v Podpeči, bodo nastopili tudi mešani pevski zbor Rakitna, ženski pevski zbor Brezovica in mešani pevski zbor Brezovica. Vljudno vabljeni.

Novo Gorico bodo preplavili mladi kulturni ustvarjalci

RADIO 1, 13.5.2015, **NOVICE**, 17:30

Novo Gorico bodo preplavili mladi kulturni ustvarjalci. V petek se začenejo **Vizije**, tridnevni festival mladinske ustvarjalnosti, ki se ga bodo udeležili mladi iz vse Slovenije, pa tudi iz sosednje Avstrije. Direktor festivala Matjaž Šmalc.

MATJAŽ ŠMALC: Namen festivala je predstaviti najkvalitetnejšo mladinsko produkcijo, in sicer festival, ki je začel kot mladinski festival, smo v zadnjih letih razširili, tudi na lutke, na literaturo, na rock glasbo. Letos smo ga razširili tudi na likovne ustvarjalce, tako da bo zdaj v tem vikendu drvelo preko 160 mladinskih ustvarjalcev. Ta raznovrstnost festivala jim omogoča en vpogled v ustvarjanje svojih sovrstnikov, ne samo na svojem področju, ampak tudi na drugih področjih.

NOVINARKA: Festival se bo začel v petek. Po celodnevem kulturnem dogajanju, ki bo preplavilo ulice in trge, bo ob pol devetih zvečer na Velikem odru **SNG** Nova Gorica potekalo slavnostno odprtje. Do nedelje si lahko brezplačno ogledate deset predstav, za najboljšo rock skupino pa se bo potegovalo pet glasbenih skupin.

Folklorna skupina FD Prekmurje Lendava je nastopila z odrsko postavitvijo **Bog te živi, godovnjak**. FOTOGRAFIJA JOŽE GABOR

Večer folklore v Lendavi

Od Šockanja do godovnjaka

Folklorne skupine iz Lendave, Beltinec, Žižkov, Bistric, Velike Polane in Satahovec

V nedeljo je bila v lendavski gledališki in koncertni dvorani prireditev Čardaš polka, večer folklore, ki jo je organizirala lendavska območna izpostava **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** skupaj s Folkloornim društvom Prekmurje Lendava. Nastopilo je sedem folklornih skupin.

Bog te živi, godovnjak! je naslov odrske postavitve, s katero se je predstavila Folklorna skupina FD Prekmurje

Lendava. Avtorica postavitve je Klavdija Žabot, folkloriste pa je na odru na glasbilih spremljala Prekmurska banda. Prekmurska Folklorna skupna Varstveno-delovnega centra Lendava je nastopila z odrsko predstavitev Svatbeni plesi, katere avtorica je Tatjana Bogdan. Odrsko postavitev Šockanje so pripravili folkloristi iz KUD Beltinci. Folklorno društvo Pozvačin Bistrica se je predstavilo z Vasovanjem, kate-

rega avtor je Štefan Ščernjavič. Folklorna skupina KD Frana Saleškega Finžgarja Žižki je nastopila z odrsko predstavitev Milana Hanca Po cesti idu drautari, FS KD Miška Kranjca Velika Polana z odrsko predstavitev Valerije Žalik Plesi iz Porabja, FS KTD Goska Satahovci pa z odrsko postavitev z naslovom Naše goske, katere avtorica je Dragica Kolarič.

J. G.

GLEDALIŠČE

Četrtek, 14. maja

NOVA GORICA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ▶ ob 20. uri, mali oder- **Nebojša Pop Tasić**, *Gospa Bovary*. Satirična ganljivka po motivih romana **Gustava Flauberta** z odlično **Arno Hadžialjević** v naslovni vlogi. Za abonma četrtek 2, konto in izven.

Petek, 15. maja

NOVA GORICA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ▶ ob 20. uri, mali oder- **Nebojša Pop Tasić**, *Gospa Bovary*. Satirična ganljivka po motivih romana **Gustava Flauberta** z odlično **Arno Hadžialjević** v naslovni vlogi. Za abonma petek 2, konto in izven.

VELIKA DVORANA KULTURNEGA DOMA ▶ **VIZIJE**, festival mladinskih gledaliških, lutkovnih in rock sku-

pin Slovenije 2015- začetek **15. maja** ob 10. uri; zaključek **17. maja** ob 20. uri. Vstop prost.

SEŽANA

KOSOVELOV DOM ▶ ob 20. uri *Slovenska muska od A do Ž* (Špas teater Mengeš).

MC PODLAGA ▶ ob 21. uri *Zaključni stand up*: **Doma-goj Pintarić** (Hrvaška), **Ljuba Miljušević**, **Nejc Debevec**.

Razstava, pesem in ples za uvod v teden kulture

HRPELJE ▶ Z razstavo *Sladka Istra*, ki jo bodo odprli jutri ob 18. uri v Kulturnem domu Hrpelje, se v hrpeljski občini začne **teden ljubiteljske kulture**. Na razstavi sodeluje domačinka **Božica Mihalič**. Ob 19.30 pa bo v kulturnem domu 11. srečanje ženskih pevskih zborov in plesnih skupin. Pod naslovom *Zapojmo pesem si veselo* bodo nastopile članice UPZ Dotik, ženskega pevskega zbora Ivan Grbec iz Škednja, dekliškega pevskega zbora Mavrica, folklorne skupine Kraški šopek, orientalske skupine Puščavske rože in plesne skupine Štorovke.

500 LET POZNEJE

Znamenja slovenskega duha upora

Ob obletnici prvega kmečkega upora številni dogodki, ki jih pripravlja več ustanov
Likovni natečaj, proslava in simpozij

BREZICE - »Leta 2015 mineva 500 let od prvega vseslovenskega kmečkega upora. Le redko imamo možnost obeležiti tako pomembne obletnice, ki zaokrožujejo pol tisočletja življenja našega območja,« je rekla direktorica Posavskega muzeja Brežice Alenka Černelič Krošelj na ponedeljki konferenci za novinarje.

Zgodovinarji in drugi strokovnjaki so prepričani, da si upor, ki mu država ne bo namenila državne proslave, zasluži vsestransko pozornost, saj je del burnega dogajanja v 16. stoletju, ko so nastali temelji naroda in jezika, pomemben pa je tudi s stališča tudi danes aktualnega vprašanja o tem, koliko ljudstvo lahko sooblikuje politiko. »Tako smo se številne ustanove in posamezniki na podlagi zavedanja pomena naporov naših prednikov združili v vseslovenski medinstitucionalni projekt,« poudarja Černelič Krošljeva. Vsebinsko raznolik program,

ki ga usklajuje Posavski muzej Brežice, pripravljajo: arhiv Slovenije, Kozjanski park, Mestni muzej Krško in Grad Rajhenburg, Narodni muzej Slovenije, ljubljanska filozofska fakulteta z oddelkoma za etnologijo in kulturno antropologijo ter zgodovino, osnovna šola Brežice, pokrajinski muzeja Celje in Kočevje, Slovenska matica, zgodovinski arhiv Celje, zgodovinski inštitut Milka Kosa pri ZRC SAZU, zavod za šolstvo in drugi.

V sklopu programa obletnice so pripravili, kot je povedala ravnateljica osnovne šole Brežice Marija Lubšina Novak, likovni digitalni natečaj. V Breži-

Petstoletnico kmečkega upora zaznamujejo tudi s posebnim logotipom. Avtorica Vesna Zakonjšek iz Kozjanskega parka je za znak uporabila črke z letaka iz leta 1515. Stavki, iz katerih je vzela črke, so prvi slovenski tiskani stavki.

cah bo po besedah vodje tukajšnje območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Simone Rožman Strnad junija velika proslava, novembra pa bo tu tudi znanstveni simpozij, kot je dodala Petra Svolfjšak iz zgodovinskega inštituta Milka Kosa. Na njem bodo obravnavali uporniški slovenski duh in to preučevanje zaključili z letom 1991.

Direktor Kozjanskega parka Teo Hrvoje Oršanič, po čigar besedah so kmečki upori »eno najpomembnejših sporočil v slovenski zgodovini«, je poudaril, da bodo študentje etnologije in kulturne antropologije novembra izvedli terensko raziskavo o današnji identiteti kmetov in drugih prebivalcev Posavja in Kozjanskega. Po navedbah direktorice Pokrajinskega muzeja Kočevje Vesne Jerbič Perkoje ta ustanova sredi aprila odprla razstavo o 500-letnici kočevskega puntarstva, s čimer je ta muzej simbolično poudaril začetek vseslovenskega kmečkega upora 1515 v Kočevju.

M. Luzar

Ob 500-letnici kmečkega upora so pripravili vsebinsko bogat program. O tem so na nedavni konferenci za novinarje govorili (z leve) Ivan Molan, Simona Rožman Strnad, Marija Lubšina Novak, Teo Hrvoje Oršanič, Vesna Zakonjšek, Vesna Jerbič Perko, Petra Svolfjšak in Alenka Černelič Krošelj. (Foto: M. L.)

Uporniškemu duhu prednikov v čast so v Brežicah postavili tudi ta spomenik. (Foto: M. L.)

MIRNOPEŠKO ZIJALO

KNJIGA 1 - Ce ne bomo brali, nas bo pobralo. Tako je pred leti rekel veliki slovenski pesnik, mirnopeški rojak Tone Pavček in na Andragoškem centru Slovenije so njegov rek zapisali na knjižna kazala. Znani rek je svoj prostor dobil tudi v prostorni avli mirnopeške šole, ki nosi Pavčkovo ime, in sodeč po vseh kulturnih projektih, ki jih imajo na šoli, in vnemi, s katero so pristopili k projektu **Rastoča knjiga**, učencev šole in njihovih učiteljev ne bo kmalu pobralo.

KNJIGA 2 - Številne zbrane na slavnostni prireditvi ob vstopu šole v vseslovenski projekt **Rastoča knjiga** je nagovoril tudi novi predsednik društva **Rastoča knjiga**, akademik dr. Boštjan Žekš, ki je simpatično dejal, da njegova vloga kot predsednika tega društva doslej ni bila prav naporna, saj je takoj, ko je prevzel to funkcijo, zbolel, tako da do tega dogodka z njim ni imel nobenega opravka. »Upam, da me čakajo kakšne naloge v prihodnosti. Sem precej neaktiven, mlad predsednik, zato tudi govor ne sme biti dolg. Rekel bi le, da ima tudi to društvo, kot vsa druga, predsednika, upravni odbor, tajnika in blagajnika, kot posebno srečno društvo pa ima tudi dušo in tej duši je ime dr. Janez Gabrijelčič,« je poudaril. A ga je kmalu zatem popravil slovenski predsednik Borut Pahor, ki je odkrito povedal, da besede novega predsednika društva v Mirni Peči niso bile prva stvar, ki jo je naredil, potem ko je prevzel to dolžnost – prva stvar je bila, da je napisal njegov govor.

Vsaj svetniki so nam naklonjeni

»Pankracij, Servacij in Bonifacij so radi ledeni vsi, če pa Pankracij na soncu peče, obilo mošta v sode priteče.« Ljudje so nekdam verjeli, da mora biti maja tri dni mrzlo, in še danes velja, da je nevarnost za pozebo manjša, ko so godovi ledenih svetnikov sredi maja mimo. No, če gre verjeti našim prednikom, se obeta dobro leto za vinogradnike. »Če ne drugega, bomo imeli vsaj dobro vino,« je letošnje ledene može komentiral eden od znancev in v naslednjem hipu okrcal vlado, ministre, podjetja, pa še župane za povrh.

Ljudstvo je nezadovoljno, na to opozarjajo posamezniki prav vsak dan, in če nimamo dovolj aktualnih problemov, potem si jih naložimo še za nazaj. Tako denimo je številne Novomeščane razburil sobotni pohod z imenom Novo mesto v žici, na katerem so se spomnili 70-letnice osvoboditve dolenjske prestolnice. Na njem so sodelovali tudi osnovnošolci, ki so na ta način preživeli športni dan in tako nadomestili prosti 2. januar. Na tem mestu sploh ne bi razpravljala o rdečih zvezdah, političnih ureditvah, drugi svetovni vojni in zgodovini, bi pa omenila, da se podobnega pohoda že desetletja brez posebnih pripomb udeležujejo ljubljanske šole in vrtci, še več, zadnja leta zaključek tega dogodka predstavljajo teki trojk, ki se jih udeležujejo tekači z vseh koncev Slovenije, tudi iz Dolenjske. Vsi brez komentarja glede druge svetovne vojne.

Prejšnji vikend je bil v Novem mestu še en pohod, ta je vodil po Slakovi poti in so ga začinili z revijo harmonikarskih skupin in orkestrrov. Menda je Ivo Kuljaj z Zavoda za turizem Novo mesto, ki je bil eden

od soorganizatorjev prireditve, na eni od radijskih postaj po dogodku rekel, kako je bil tokratni poklon Lojzetu Slaku en sam presežek, tako organizacijsko kot po številu obiskovalcev. Ob tem ne gre pozabiti, da prav Kuljaju grozi, da bo izgubil službo, saj je novomeški občinski svet v prvi obravnavi že potrdil, da občina ukine Zavod za turizem, kajti po oceni občinskih svetnikov je ta namenjen predvsem sam sebi. Mogoče pa je Kuljaja razprava občinskih svetnikov spodbudila, da je postal bolj aktiven, v tem tednu je namreč Zavod za turizem poslal obvestilo, da to soboto popoldne vabijo na voden ogled cerkve sv. Jere na Trdinovem vrhu. Omenjeno cerkvico oz. ostanke sv. Jere je zavod v sklopu projekta turistične infrastrukture na Gorjancih saniral in nadkril, zdaj pa jo hoče predstaviti še javnosti.

Prijetno delo so imeli prejšnji teden v Mirni Peči, kjer so predstavili svojo **Rastočo knjigo**, prireditve pa se je udeležil sam predsednik države **Borut Pahor**. Tam je bil tudi idejni oče **Rastoče knjige dr. Janez Gabrijelčič**, ki od leta 2000 skoraj vsak mesec

sodeluje na kateri od prireditev, posvečeni **rastoči knjigi**, odličnosti in slovenskemu znanju. Publika vedno navduši s svojo pristnostjo, pozitivizmom in ljubeznijo do narodovega znanja.

Te dni pa še vedno ni mirno v Šentjerneju, kjer nekatere občane buri potrditev sedanje vršilke dolžnosti **mag. Renate Zupanc Grom** za ravnateljico OŠ Šentjerneje. Mnoge boli, da je predstavnica občine v svetu zavoda **Patricija Pavlič** glasovala drugače, kot se je odločil občinski svet. In veste, kaj so na to rekli Trebanjci (Pavličeva je namreč v Trebnjem direktorica CIK)? »Ljudje božji, kaj vam pa je, Pavličeva se nikoli ni ozirala na politiko, sicer pri nas ne bi preživela, to bi pa že morali vedeti. Če ste hoteli nekoga, ki vam bo kimal, potem ne bi smeli izbrati nje!«

Da zaključim z vremenom, saj za ledenimi možmi pride Zofka, za katero pregovor pravi: »Če Zofka zemlje ne poškopri, vreme poleti prida ni!« Menda bo jutri dež, kar pomeni, da nas vsekakor čaka lepo poletje. **Minca Dve**

Janez Gabrijelčič

Patricija Pavlič

Beseda in knjiga temelj našega bitja

Mirnopeška šola v družini **Rastoče knjige** – Vanjo vključenih 14 avtorjev ter osem publikacij šole in vrtca - Slavnostni govornik predsednik Pahor

MIRNA PEC - Mirnopeška osnovna šola Toneta Pavčka je postala del družine Rastoče knjige. Vanjo jo je pospremil slovenski predsednik Borut Pahor, ki je v svojem nagovoru dejal, da mu je v veliko veselje, da je znova povabljen na prireditev, ki spominja, da smo Slovenci predvsem narod kulture.

»Leta 2000 je bilo ustanovljeno Društvo **Rastoča knjiga** z namenom, da stalno spominja, da je beseda in knjiga osnova slovenskega žitja in bitja. Prvo knjigo v slovenskem jeziku smo dobili 450 let pred svojo državo in prvi prevod svetega pisma 400 let pred njo. Dolgo časa naš narod ni imel svoje lastne države, ni imel svoje vojske, ni imel svojega plemstva, imel pa je literaturo, knjige, šolstvo, skratka, kulturo. Smo ena od redkih, morda celo edina država, ki je do svoje države prišla s kulturo. Namen društva je prav to, da bo v vsakem lokalnem okolju, predvsem prek šol skušala najti posameznike, ki s knjigo, s pisano besedo

prispevajo k razvoju svojega okolja, lokalnega in širšega,« je poudaril in ob tem izpostavil pomen slovenskega pesnika Toneta Pavčka, po katerem se šola imenuje in je tudi avtor pesmi **Rastoča knjiga**.

Številne zbrane na četrtkovi slovesnosti, med katerimi sta bila tudi idejni oče **Rastoče knjige** dr. Janez Gabrijelčič in Pavčkova soproga Marija, so nagovorili še župan Andrej Kastelic, akademik dr. Boštjan Žekš, predsednik Društva **Rastoča knjiga**, in ravnatelj šole Danijel Brezovar. Zadnje imenovani je dejal, da želijo nadaljevati in nadgrajevati poslanstvo **Rastoče knjige** in prispevati svoj delež pri ohranjanju in širjenju duhovnega bogastva, ki izhaja iz mirnopeškega okolja. S pridružitvijo projektu nadaljujejo šolski projekt o znanih Mirnopečanah. »Veliko Mirnopečanov je napisalo knjige in s tem prispevalo k slovenski kulturni biti. V šoli iščemo in zbiramo njihove knjige, dopolnjujemo pregled piscev, umet-

nikov, ustvarjalcev in drugih pomembnih Mirnopečanov. Prav tako v šoli že vrsto let izvajamo različne projekte, ki se zaključujejo v obliki katalogov, zbornikov in drugih publikacij, ki predstavljajo svojevrstno **Rastočo knjigo** naše šole. Zavedamo se pomena knjige in branja, ustvarjanja in povezovanja preteklosti s prihodnostjo,« je povedal. Šola je tudi sicer zapisana kulturi, lani so pridobili naziv **kulturna šola**, med dogodki pa naj omenimo tradicionalno likovno ustvarjalnico, tabor harmonikarjev in literarni natečaj Pavčkove vitice, ki ga letos pripravljajo drugič.

Avtorji, ki so kot prvi vključeni v **Rastočo knjigo** mirnopeške šole, so: Anton Bartel, dr. Ludvik Bartelj, Franjo Dular, Lojze Kastelic, dr. Silva Novljan, Tone Pavček, Vida Pucelj, Anton Pust, Marjan Remic, dr. Andrej Saje, dr. Drago Saje, dr. Franc Saje, Ludvik Starič in Janja Vovko, poleg njihovih del pa je del razstave tudi osem publikacij šole in vrtca. »Prireditev je bila uvod v projekt, ki ga bomo razvijali naprej. Našo **Rastočo knjigo** smo si dejansko zamislili kot rastočo, kar pomeni, da bomo v prihodnje dodajali dela avtorjev, Mirnopečanov, ki delujejo na različnih področjih, od znanosti do umetnosti,« je pojasnila knjižničarka Nataša Trajkovski in dodala, da si želijo, da knjige ne bi bile le eksponat v vitrini, marveč izhodišče za pogovore, raziskovanja ter vzpodbuda za branje in učenje.

M. Žnidaršič

Predsednik države Borut Pahor se je posvetil mladim. (Foto: M. Ž.)

Proslava, časopis in znamka

BREŽICE - V okviru dogodkov ob 500-letnici kmečkega upora 1515 se bo v Brežicah juniju zvrstilo več dogodkov. Tako pripravljajo med drugim osrednjo proslavo na dvorišču gradu Brežice 19. junija ob 20. uri, na predvečer, ko so uporniki leta 1515 požgali brežiški grad. O pomenu upora bo govoril Vasko Simoniti, eden pomembnejših preučevalcev obdobja upora. Pred proslavo bo ob 19. uri predaval Boris Hajdinjak, velik poznavalec dogajanja na Slovenskem v 16. stoletju. Na prireditvi bodo po besedah vodje brežiške območne izpostave **javnega sklada za kulturne dejavnosti** Simone Rožman Strnad nastopili vrhunski glasbeniki in drugi umetniki iz Posavja. V juniju bo po napovedih direktorice Posavskega muzeja Brežice Alenke Černelič Krošelj izšel Puntarski časopis. S podporo občine Brežice bo brežiško Društvo zbirateljev Verigar izdalo priložnostno poštno znamko in ovojnico. (M. L.)

Priznanja je podeljeval tudi slikar Jože Kotar. (Foto: I. Vidmar)

Mestna veduta z likovno govorico

Ob 650-letnici Novega mesta novomeški in žužemberški šolarji upodabljali mestne vedute

NOVO MESTO - V četrtek so v Kulturnem centru Janeza Trdine odprli razstavo likovnih del učencev osnovnih šol novomeškega območja, ustvarjenih v okviru likovnega natečaja Mestna veduta - skozi likovno govorico izrisana podoba mesta.

Na likovnem natečaju, ki ga je pripravila novomeška območna izpostava **Javnega sklada za kulturne dejavnosti**, so sodelovali učenci sedmih osnovnih šol iz občin Novo mesto in Žužemberk, razstavljena dela pa je izbrala strokovna žirija, v kateri so bili magistrica umetnosti Vesna Di Domenico, umetnosti zgodovinar Iztok Hotko in slikar Jože Kotar, vsi

sodelujoči pa so ob odprtju razstave prejeli priznanja, imenovana po akademskem slikarju Vladimirju Lamutu. Lamutove plakete je učencem podelil slikarjev sin Branko Lamut.

Ob odprtju razstave so se učenci pomerili tudi v poznavanju novomeške kulture in pri tem pokazali precej znanja, kviz pa je v slogu svojih Malih sivih celic vodil igralec Pavle Ravnohrib.

Razstava, ki spada v okvir proslave 650-letnice Novega mesta in jo je odprl novomeški župan Gregor Macedoni, bo v Kulturnem centru Janeza Trdine odprta do 22. junija.

I. V.

Srečanje odraslih folklornih skupin

BREZICE - V soboto, 23. maja, bo ob 19. uri v Domu kulture v Brežicah regijsko srečanje odraslih folklornih skupin Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Dogodek spada v sklop dogodkov PojemPlešem-Godem.si in med dogodke, ki jih **Javni sklad za kulturne dejavnosti** organizira v tednu ljubiteljske kulture.

ZGODOVINAR JANEZ WEISS

»Imam privilegij, da potujem skozi čas«

Univerzitetni diplomirani zgodovinar Janez Weiss iz Črnomlja je v zadnjih letih postal eden najbolj prepoznavnih in znanih Belokranjcev. V relativno kratkem času je na področju zgodovine ne le naredil, ampak tudi odkril marsikaj novega in zanimivega. Prav po njegovi zaslugi se je namreč izkazalo, da ne drži marsikateri podatek, ki je desetletja veljal za povsem verodostojnega in malodane dokončnega. Weiss je diplomiral pri dr. Rajku Bratožu na Filozofski fakulteti v Ljubljani z nalogo o Japodih, pomembnem plemenu, ki je v prazgodovini bivalo tudi na območju današnje Bele krajine. Sedaj pri istem mentorju pripravlja magistrsko delo o širjenju in utrjevanju rimske oblasti v jugovzhodnem alpskem prostoru. Ko je diplomiral, se je zaposlil na črnomaljski območni izpostavi Javnega sklada za kulturne dejavnosti. Tisti, ki ga dobro poznajo, trdijo, da spada med ene bolj delavnih Črnomaljcev, saj je v nekaj letih opravil že veliko dela, pomembnega tako za Črnomelj kot za vso Belo krajino.

»Zaupali so mi vsebinsko plat vrste pomembnih projektov. Tako sem bil urednik Črnomaljskega zbornika, prevajalec drame Schonwieser iz nemščine v slovenščino, avtor več pomembnih znanstvenih člankov in nekaj razprav, postavil sem več razstav. Pomagal sem pri prevodu Slave vojvodine Kranjske in bil odgovorni urednik zbornika spremnih študij ob prevodu Slave v slovenski jezik, imenovanega Studia Valvasoriana, ter avtor dveh znanstvenih prispevkov v njem. Sem avtor in urednik več zbornikov, knjig, brošur in knjižic. Po mojem besedilu Viniške republike je RTV Slovenija posnela dokumentarni film. Pripravil sem tudi veliko predavanj, zlasti o belokranjskih temah. Zaupana mi je bila postavitve Muzeja rudnika rjavega premoga Kanižarica, vodil pa sem tudi delovno skupino za postavitve razstave v Mestni muzejski zbirki Črnomelj, v kateri sem pred slabima dvema letoma postal samostojni strokovni svetovalec.«

Vaše življenje je tako prepojeno z vsem, kar je povezano z zgodovino, da gotovo tudi v prostem času, če ga sploh kaj imate, zastrizete z ušesi, ko zaslišite kaj

o zgodovini.

»Zagotovo. Slovenci imamo zelo slab zgodovinski spomin, ker smo naučeni in prepričani, da smo imeli drugotno, podrejeno vlogo. Največji in najbolj prisoten je negativni stereotip hlapca ali porogljivo »Slovenčeljna«, kar je izrazito nepotrebna in odkrito neumna (samo) oznaka. To je napačno razmišljanje, saj ima naša preteklost vse značilnosti preteklosti drugih, tudi velikih narodov. V Beli krajini pa je bila nekakšna tradicija ponavljanje stereotipa o stoletjih pomanjkanja, revščine in bede. Vse to vodi v izrazito negativno samopodobo in nejasno etiko, ki se posplošuje na celotni zgodovinski spomin, tako da ne vemo, kaj je dobro in kaj prav. Vrh doseže v razumevanju druge svetovne vojne.«

Pa bi bili v resnici Slovenci lahko ponosni na svojo zgodovino?

»Vsekakor! Vendar pred 19. stoletjem ni bilo Slovencev, kakor ni bilo Hrvatov, Nemcev, Čehov in ostalih v smislu naroda. Bili smo Kranjci, Štajerci, Korošci, Metličani in predvsem katoliki. Preteklost teh ljudi, naših prednikov, ni v ničemer bistveno drugačna od preteklosti prednikov današnjih velikih narodov. Velika večina je bila podložnikov domače ali tuje plemiške in cerkvene gospode, podložnik pa se ni tolažil s tem, da je njegova beda manjša, če je njegov gospod govoril isti jezik kot on. Slovenci smo se bojevali na bojiščih Evrope, imeli plemstvo, ki je govorilo slovensko, in bili, čeprav marginalno, vključeni v velike kulturne in verske tokove evropskega razvoja. Res pa je, da nas kot kolektivno entiteto zaznamuje preteklost bivanja ob velikih kulturnih prostorih in da v tem pogledu Slovenija predstavlja periferijo.«

Vaša zasluga je, da ste odkrili veliko novih zgodovinskih virov in s tem povzročili, da je bilo treba marsikdaj popraviti zgodovino oz. podatke, ki so prej dolga leta veljali kot edini zveličavni. Kako to, da tega ni storil že kdo pred vami?

»Da se do novih podatkov ni dokopal že kdo prej, je bila največkrat kriva jezikovna bariera. Brati zgodovinske vire pomeni poznati in razumeti latinski in stari nemški jezik ter poznati pisave, v katerih so viri zapisani, npr. gotico. Takšnih nas je malo v Sloveniji, kaj

še v Beli krajini. Prepričan sem, da je pomembno predvsem tisto, kar lahko zgodovinar pove novega. Ponavljati uveljavljene resnice ni podvig, podvig je prebiti ure in ure v arhivih, iskati in na koncu najti nove dokumente, nove priče preteklosti, iz katerih izhajajo nova razumevanja. Bela krajina in Dolenjska v celoti sta, kar se tiče virov, precej slabo raziskani. Arhivi skrivajo še ogromno materiala, a ga je potrebno najti. V zadnjih letih sem tako odkril veliko novega gradiva. Prihod križniškega viteškega reda sem 'prestavil' iz leta 1268 v leto 1251, črnomaljske trške pravice izpred leta 1277 v čas pred letom 1251. Tudi omemba Vinice kot trga je bila nekaj desetletij prej, kakor je veljalo do sedaj. Ne nazadnje sem postal tudi Prostovoljno gasilsko društvo Črnomelj za sedem let. Vendar so to zgolj spremembe, ki le premikajo časovna razumevanja in razmejitve, veliko bolj pomembne so analitične in sintetične študije, ki na novo razlagajo temeljne danosti časa v nekem prostoru. Pričakujem, da se bo v dokumentih odkrilo še marsikaj, kar bo spremenilo te naše resnice, s čimer bomo bogatejši za novo zgodovinsko podobo in bomo imeli boljše samorazumevanje. Omenil bi rad še, da sem našel veliko gradiva o mestu Metliki, ki je bila eno od pomembnejših mest dežele Kranjske, pred tem pa središče t. i. Grofije v Marki in Metliki. Metlika ima izredno bogat protestantski segment gradiva, mogoče je slediti tudi nekaj metliških meščanskih družin. Verjetno tudi ni narobe omeniti, da sedaj počasi že pripravljamo monografijo o Metliki, ki bo poleg črnomaljskega zbornika in zbornika Med cesarstvom in kraljestvom nova velika pridobitev za razumevanje belokranjske preteklosti.«

V kolikšni meri pa je čas prijazen do dokumentov, ki so pomembni za zgodovinarje?

»Čas je do dokumentov zelo neprijazen. Veliko dokumentov je bilo uničenih zaradi ljudske malomarnosti in tudi v 21. stoletju opažamo katastrofalen odnos do vsakovrstne dediščine. Ker je ogromno virov uničenih, moramo biti zgodovinarji metodološko inovativni. Tako na primer za Metliko velja, da je grof Henrik II. Goriški in Tirolski iz-

stavil listino o njenih mestnih pravicah pred letom 1323, ko je umrl, najverjetneje med letoma 1300 in 1323. Čeprav še nismo našli listine, ki bi to potrjevala, vemo, da je obstajala, saj poznejša listina z datumom 29. april 1365 omenja to podelitev. Zato je Novi trg, takrat središče dežele, sedež glavarstva, okrajnega sodišča in cerkveni center dežele, postal mesto pred letom 1323. A tudi tu nismo nič posebni. Vedeti morate, da je za Evropo ohranjen le izredno majhen odstotek srednjeveških listin. Tudi zato je za zgodovinarje zelo pomembno in velja kot verodostojno logično sklepanje, kot nakazuje primer mesta Metlike. Sicer najdemo za Belo krajino pomembno gradivo ne le v Ljubljani, temveč tudi v arhivih na Dunaju, Zagrebu, Lienzu, Baden-Wuerttembergu, Berlinu in tako naprej. Gotovo tudi vatikanski arhiv skriva odličen material o cerkveni zgodovini naše dežele, vendar je potrebno čakati na dovoljenje za vstop nekaj let. Moja želja je, da bi v nekaj desetletjih zbral te vire in jih objavil v prevodih. S tem bi vsem bodočim raziskovalcem naredil veliko uslugo in velik korak za raziskovanje naše preteklosti.«

Marsikdaj pa sploh ni treba brskati po arhivih, ampak se - še posebej za zgodovinarje - pomembno gradivo ponuja kar samo, kot se je zgodilo nedavno v Črnomlju.

»Ja, tudi to se zgodi. Vemo, da so v srednjem veku ostanke antične naselbine, ki je bila na tleh sedanjega Črnomlja, uporabili za gradbeni material. In tako se je zgodilo, da je črnomaljski kaplan sredi letošnjega marca na sprehodu ob Lahinji zagledal na obrežju reke rimski oltar iz tretjega stoletja našega štetja, ki je ležal na površju, pozornosti pa ni vzbujal zgolj zato, ker je bil poraščen z mahom. Gotovo je bil nekaj vzidan v črnomaljsko mestno obzidje ali v staro črnomaljsko komendo. Sicer pa so potapljači že pred časom ugotovili, da je jez pri Flekovem mlinu v središču Črno-

mlja zgrajen na rimskih nagrobnikih.«

Večkrat je slišati pripombe o potvarjanju zgodovine. Kaj menite o tem?

»Zgodovinarji ne potvarjamo zgodovine zavestno in namerno, verni smo resnici in objektivnosti, je pa res, da so bili zgodovinarji skozi stoletja vedno pod pritiski aktualnih političnih struktur in pod vplivom verskih, kulturnih in umetniških trendov in tokov. Tipični primer tega predstavlja 19. stoletje, čas oblikovanja nacionalnih idej, ki jih je legitimiziralo zgodovinopisje pod močnim vplivom umetniškega gibanja romantike. Tudi slovensko zgodovino v zadnjih desetletjih dojemamo povsem na novo in zaradi temeljitejšega študija prihaja do novih spoznanj.«

Za vas zgodovina ni le služba, ampak ste z njo povezani bolj, kot to zahtevajo službene dolžnosti.

»Priznam, da me zgodovina fascinira že od malih nog. Je namreč polna skrivnosti, razlaga stanja, podaja uvid v misli in dejanja ljudi preteklosti, odpira prostor, v katerem se med branjem virov družim s kralji, knezi, diplomati, državniki, kulturniki, vsemi, ki so pustili sled v besedi. Sicer me posebno zanimata prazgodovina in zgodovina naše Bele krajine, njenih mest in trgov, množice vasi in podeželja na splošno. Listinskega gradiva, ki ga je potrebno obdelati, je še zelo veliko, le raziskovanje se je potrebno lotiti. Zgodovino lahko študira vsak, a če ga zgodovina pristno ne zanima, potem to nima pretiranega smisla. Da znam brati zapise, napisane pred 500 ali 600 leti, je privilegij, potovanje skozi čas, intimen stik s preteklostjo. Eden od lepših primerov je na primer branje originalnih pisem Primoža Trubarja ali našega protestanta Gregorja Vlahoviča, poveljnikov Ivana Lenkoviča ali Herbarda Aueršperga in množice podobnih, pri katerih držim v rokah stoletja star papir ali pergament in berem besede, ki jih je človeška roka pred stoletji zapisala s peresom. Seveda

takšen stik s preteklostjo ni omejen le na izkušnjo zgodovinarja, podobno intimen stik gotovo doživi tudi arheolog.«

In kaj počnete trenutno oz. kakšne imate načrte v prihodnje?

»Dela je ogromno. Čaka me pisanje zgodovine nemškega viteškega reda v Beli krajini, zgodovina črnomaljske župnije, v sodelovanju z Zgodovinskim inštitutom Milka Kosa pa bomo pripravili monografijo o Metliki. Nato bodo na vrsti še objave novo odkritih urbarjev, listin in še marsičesa.«

Zgodovina torej zapolnjuje velik del vašega prostega časa in je tudi vaš hobi, kar prav tako velja za glasbo, kar morda ve manj ljudi.

»Glasba je tudi moja ljubezen. Pri 12 letih, torej pred 25 leti, sem kot samouk začel igrati na kitaro. Že 20 let z Rihardom Zupančičem, Julijem Karinom, Markom Bradico in Juretom Vlahovičem igram v glasbeni skupini Broken Lock. Igramo le avtorsko, alternativno nekomercialno glasbo, ki jo ustvarjamo skupaj, in letos bomo pri založbi Radia Študent izdali četrto zgoščenko. Poleg tega imava z Juretom Vlahovičem zasedbo Dead Tongues, s katero delava glasbo za teater. V preteklosti sva sodelovala predvsem s kolektivom Beton Ltd. Poleg tega sem že več let predsednik črnomaljskega Mladinskega kulturnega kluba Bele krajine, ki je najpomembnejše alternativno glasbeno prizorišče južno od Ljubljane in v njem na leto pripravimo od 20 do 30 koncertov. Sem tudi eden od programskih vodij festivalov Etno folk in Črnfest, ki ju v Črnomlju z roko v roki pripravljajo Klub belokranjskih študentov, Mladinski kulturni klub in Mladinski center Bit.«

Kako vam uspeva biti uspešen na toliko področjih? Ne nazadnje imate tudi družino z dvema majhnima otrokoma.

»Sladek je iz truda sad.«

Mirjam Bezek-Jakše

■ ■ ■ NAJVEČJI IN NAJBOLJ PRISOTEN JE NEGATIVNI STEREOTIP HLAPCA ALI POROGLJIVO »SLOVENCELJNA«, KAR JE IZRAZITO NEPOTREBNA IN ODKRITO NEUMNA (SAMO)OZNAKA. TO JE NAPAČNO RAZMIŠLJANJE, SAJ IMA NAŠA PRETEKLOST VSE ZNAČILNOSTI PRETEKLOSTI DRUGIH, TUDI VELIKIH NARODOV. V BELI KRAJINI PA JE BILA NEKAKŠNA TRADICIJA PONAVLJANJE STEREOTIPA O STOLETIH POMANJKANJA, REVŠČINE IN BEDE. ■ ■ ■

Tekmovanje otroških in mladinskih zborov

SENTJERNEJ - V petek, 15. maja, bo ob 16.30 v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju regijsko tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki ga organizira novomeška območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti.

Literarni večer

MOKRONOG - V krajevni knjižnici v Mokronogu bo danes, 14. maja, ob 19. uri literarni večer mirnskih literatk **Vezi**, s katerim tudi odpirajo **Teden ljubiteljske kulture** v Mirnski dolini. Predstave bodo pravljično Mišek Repko in miška Fridolina, otroške pesmice in zbornik Drobtinice.

Naši zbori

RADIO CELJE, 13.05.2015, **KRONIKA**, 17:10

ANDREJA PETROVIČ (voditeljica): Kultura. V Laškem in Radečah bosta danes in jutri območni srečanja odraslih pevskih zborov Naši zbori. V **KC** Laško se bo danes ob 19:30 predstavilo 7 odraslih pevskih zborov, jutri pa jih ob 19 v Domu Kulture Radeče prav tako prepevalo 7. Njihove nastope bo spremljal Mitja Gobec, sin skladatelja Radovana Gobca. Slednji je kot pravi, vodja območne izpostave **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** Ivan Medved v Laškem pustil velik pečat:

IVAN MEDVED: V obdobju, ko so nastale Princesa in podobne operete tako, da mi zelo cenimo tega avtorja. On je bil učitelj tukaj in se je poročil z Baharjevo hčer ki je bila potomka prvega pivovarja Kukca. Tako, da je tukaj pustil kar en pečat. Potem, ko je prišlo do vojne se je pridružil seveda tudi partizanom in tam potem ustvarjal borbene junaške pesmi, ki so jih z veseljem prepevali.

PETROVIČ: Sicer pa se v Laškem tako kot v drugih krajih na Celjskem pestro prireditveno dogajanje obeta še v naslednjih dneh in sicer v tednu Ljubiteljske kulture. **KC** Laško bo tako v nedeljo gostil 35 srečanje tamburašev Slovenije. Na njen se bodo predstavile najboljše ocenjene skupine iz različnih regij po državi.

Svet novogoriškega gledališča svoja mnenja o kandidatih za direktorja posredoval ministrici

RADIO ROBIN, 13.05.2015, **NOVICE**, 15:30

KRISTINA FURLAN: Po tem ko Ministrstvo za kulturo po lanskem odstopu direktorja Slovenskega narodnega gledališča Jožka Čuka na razpisu ni izbralo njegovega naslednika, ampak je Nedo Rusjan Bric imenovalo za vršilko dolžnosti je letos razpis ponovilo. Prisluhnimo, kdo je sedaj v igri.

MARTINA ARČON: Prispele so štiri prijave. Za vodenje novogoriškega teatra se potegujejo eden od nekdanjih direktorjev Tomica Domančič, Borut Bašin ki je bil gledališče primoran zapustiti v času Čukovega direktorovanja, vodja novogoriškega **javnega sklada za kulturne dejavnosti** Maja Jerman Bratec in sedanja v.d. Rusjan Bričeva, ki pa jo je komisija na ministrstvu izločila iz nadaljnega postopka, ker naj nebi imela dovolj vodstvenih izkušenj glede na pogoje razpisa. Ministrstvo zadeve ne komentira, ker je izbirni postopek še v teku. Je pa svet zavoda in strokovni svet zaprosilo za predhodno mnenje. Strokovni svet SNG-ja ni podprl nobenega od treh kandidatov. Včeraj pa se je sestal še svet zavoda. Njegov predsednik Matjaž Kulot je precej skrivnosten.

MATJAŽ JULOT: Mi smo te vloge prispele obravnavali, smo oblikovali svoje mnenje in ga posredovali v zaprtem pismu, v zaprti kuverti ministrici za kulturo. Ne želimo pa nič objavljati, niti komu smo naklonili večji poudarek, da bi s tem ne vplivali na ministrico, ki pač ima vse pristojnosti da se odloči koga bo imenovala za direktorja. Zapisnik je bil napisan, posredovan in to je to.

FURLAN: Kar pa ne pomeni, da kateremu od kandidatov niso bolj naklonjeni. Komu gre podpora sveta zavoda? Kulot ne želi izdati.

KULOT: Mi smo se pač odločili, da glede na to, da je to zdaj kup raznoraznih dilem, da bomo postopali po poslovniku in obravnavali tisto kar nam je ministrstvo obravnavalo. Pač, debatirali smo, ampak nismo zavzeli do tega nobenega stališča.

FURLAN: Se pa obraz sedanji vodji SNG-ja Nova Gorica postavila večina igralcev, ki so pismo podpore poslali ministrici Julijani Bizjak Mlakar. Po naših informacijah so Nedi Rusjan Bric naklonjeni tudi v večini poslanskih skupine. Za koga se bo nazadnje odločila ministrica, pa naj bi bilo znano še pred poletjem.

Program državnega harmonikarskega tekmovanja za pokal C. Demiana

12. 05. 2015, 11:23

Uredništvo

 Deli

[Komentarji](#)

[Harmonikarski kotiček](#)

Všeč mi je 2 osebam je to všeč. Bodi prvi med svojimi prijatelji.

Objavljamo program za prihajajoči vikend, ko se bo od 15. do 17. maja 2015, v Podčetrtku odvijalo državno tekmovanje harmonikarjev za pokal Cirila Demiana, v organizaciji Zveze diatonične harmonike Slovenije.

Tri dnevni dogodek, ki ga pripravlja Zveza diatonične harmonike Slovenije, bo imel središče dogajanja v Termah Olimia v Podčetrtku.

Časovni potek tekmovalcev najdete na uradni spletni strani organizatorja www.zdhs.si.

PROGRAM

petek, 15. maja 2015

20.30 – Klub Žafran Terme Olimia

- slavnostna otvoritev državnega tekmovanja, pozdrav predsednika Zveze diatonične harmonike, Jernej Brileja
- podelitev nagrad natečaja novih skladb za diatonično harmoniko
- v programu bodo nastopili:

absolutni svetovni prvak Nejc Pačnik in Stefan Oberhofer (I),
Dean Delgusto, Zoran Lupinc, Gottfried Hubmann (A), Robert Goličnik in ansambel
Šepet, družinski ansambel Tonija Sotoška

sobota, 16. maja 2015

Tekmovanje/Kongresni center hotela Sotelia: 9.00-12.00; 13.00-18.00

Komisija tekmovanja: Zoran Lupinc, prof., predsednik; mag. Danijel Šegula,
prof.; Dean Delgusto, prof.; Igor Zobin, prof.; Franci Kolar, prof.; Gottfried Hubmann,
prof. (A)

12.00 – Trg vasi Lipa, nastop 100 harmonikarjev ob dnevu intelektualne lastnine in
zaščite avtorskih pravic, ki je letos posvečena glasbi, pod geslom „Vstani, zavzemi
se, za glasbo gre!“

9.00–18.00 – Kongresni center hotela Sotelia, razstava diatoničnih harmonik podjetij:
Alpen – generalni pokrovitelj, Zupan, Rutar, Munda, Beltuna, Vox, Goličnik, Müller,
Butolen, Goti, Limex

20.30 – koncert članov ZDHS

Klemen Rošer, Primož Zvir, Robert Goter, Franci Falant, Andrej Rak, Janko Lekše,
Viki Ašič, Ansambel Mateja Banovška, Zoran Zorko in Munda Štajerci

nedelja, 17. 5. 2015

9.00 – slavnostna podelitev nagrad, pozdrav gostov in slavnostnih govornikov:

- predsednik zveze diatonične harmonike, g. Jernej Brilej
- župan občine Podčetrtek, g. Peter Misija
- direktor **JSKD**, g. mag. Igor Teršar
- predsednik avstrijske harmonikarske zveze, g. Werner Weibert
- direktor Term Olimia, g. Florijan Vasle

9.30 – konferenca predsednika komisije Zorana Lupinca in Deana Delgusta,
podelitev priznanj za življenjsko delo častnim članom zveze

10.00 – finale

11.00 – razglasitev državnega prvaka

Pokrovitelji tekmovanja

Prireditev ob pridružitvi projektu **Rastoča knjiga**

Komentiraj Natisni Objavi Objavi Objavi Všeč mi je 0

13.5.2015 | 13:35

Mirna Peč - V četrtek, 7. maja, je v Osnovni šoli Toneta Pavčka potekala prireditev ob pridružitvi projektu **Rastoča knjiga**. Na lep sončen dan smo ob 17. uri zaslišali slovensko himno. Vse navzoče, med drugimi tudi predsednika države Boruta Pahorja in predsednika društva **Rastoča knjiga** akademika dr. Boštjana Žekša, je za začetek vljudno nagovoril ravnatelj Danijel Brezovar.

Ob spremljavi klavirja in violine je skupaj z najmlajšim učencem OŠ Toneta Pavčka v vitrino prenesel knjigo Franja Dularja Domači živinozdravnik – najstarejšo publikacijo, ki jo je izdal kak Mirnopečan. Sledili so jima drugi učenci, vsak s svojo knjigo. Vitrina, v kateri se nahajajo dela Mirnopečanov, predstavlja **rastočo knjigo**, ki ves čas raste in se razvija. Z njo želimo poudariti pomen branja in besedne umetnosti.

Nato nas je zanimiva recitacija Pavčkove pesmi **Rastoča knjiga** popeljala do govora župana Občine Mirna Peč Andreja Kastelica. Ta je skupaj z učencem OŠ Toneta Pavčka ponesel knjigo v vitrino, ob spremljavi klavirja in oboe so jima sledili tudi drugi učenci.

Deklamacija Menartove pesmi Croquis je na oder privabila akademika dr. Boštjana Žekša, predsednika društva **Rastoča knjiga**. Vse zbrane je nagovoril na zabaven način. Sledil je tretji shod knjig v vitrino in tako je **Rastoča knjiga** prav zares rastla pred našimi očmi. Po hudomušni zapeti pesmi Učenjak pesnika Toneta Pavčka je sledil govor predsednika države Boruta Pahorja. Ta je dejal, kako pomembna je kultura Slovencev, ki nas družijo že dolga stoletja. Spomnil se je tudi zahteve po suvereni državi

slovenskega naroda, ki je bila zapisana v Majniški deklaraciji. Listino jo je pred 26 leti prebral ravno Tone Pavček. Po svojem govoru je predsednik ob spremljavi najstarejše učenke v vitrino prenesel še zadnjo knjigo.

Sledil je nastop učenk 8. razreda, ki so ob spremljavi kitare zapele pesem Nekaj je v zraku, povezovalka programa pa je v zaključnem nagovoru izpostavila Pavčkove besede: "Če ne bomo brali, na bo pobralo." Za prikupen zaključek so poskrbeli prvošolci, ki so zapeli in zaplesali na Kovičevega Mačka Murija. Po prireditvi je sledilo krajše druženje predsednika države z učenci.

Ana Žagar, novinarski krožek OŠ Toneta Pavčka Mirna Pe

Fenomen, da mu ni para

sreda, 13. maj 2015, 06:00

Kar 1000 dogodkov bo v Tednu ljubiteljske kulture povezal različne kraje po Sloveniji in v zamejstvu. Dogodek pripravljata **Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije, slovesno pa ga bodo odprli v petek v Novi Gorici.**

SLOVENIJA S *Tednom ljubiteljske kulture*, ki bo tokrat zaživel v drugo, se Slovenija pridružuje evropskim državam, ki se vsako leto poklonijo kulturnim ustvarjalcem ter opozorijo na pomen, visoko kakovost, dostopnost in množičnost ljubiteljske kulture. Namen

projekta je priznanje več kot 107.000 kulturnim ustvarjalcem, ki svojo energijo in čas ljubiteljsko (torej brez plačila za svoje delo) namenjajo kulturi ter tako bogatijo ne le sebe, temveč tudi družbo.

V *Tednu ljubiteljske kulture* bo pestro in ustvarjalno v več primorskih krajih. V izolskem Kulturnem domu bodo v petek ob 20. uri pripravili *Večer poezije in glasbe*, na katerem se bodo predstavili **Franc Tominec, Jadranka Jakomin** in **Elvis Šahbas**, v soboto pa regijsko srečanje plesnih skupin. V Avli Inštituta za raziskovanje krasa bodo v petek odprli fotografko razstavo Aleksandra Kušlana *Čas, ki ga več ni*, v nedeljo pa bo v Kulturnem domu regijsko srečanje folklornih skupin.

Most med generacijami

“Ljubiteljska kultura v Sloveniji je svojevrsten fenomen; posveča se ji namreč kar sedem odstotkov prebivalstva. Lanska, prva izvedba, je doživela res dober odziv z vseh strani; podprle so nas lokalne skupnosti, šole, vrtci, vsa društva,” pravi **Urška Bittner Pipan**, ki programsko vodi **Teden ljubiteljske kulture**. Lani je ta postregel s približno 500 dogodki, letos jih bo še enkrat toliko. Tokrat bodo posebno pozornost namenili mladim. *“Ljubiteljska kultura je izrazito medgeneracijska. Je pa res, da se je drži precej stereotipov. Eden je tudi ta, da v ljubiteljski kulturi ni mladih, kar pa seveda ne drži. Predvsem se vključujejo v gledališke, glasbene pa tudi multimedijske dejavnosti. Vse več pa se jih zanima tudi za tradicionalne oblike, kot je, denimo, folklor, ki jo odkrivajo na novo,”* pojasnjuje Bittner-Pipanova in dodaja, da ljubiteljska kultura ponuja predvsem odprt in ustvarjalen prostor ter je zato zanimiva tudi za mlade.

Teden ljubiteljske kulture se bo v Novi Gorici začel že v petek pozno popoldne. Pod skupnim naslovom *S svetlobo v mesto* bodo ob 18. uri na Bevkovem trgu nastopili pihalni orkestri, folklorne skupine in literarni ustvarjalci. Ob 20. uri bodo v Rotundi SNG odprli razstavo *Fotovizije - Vizija drevesa*. Osrednjo slovesnost, ki bo obenem tudi začetek *Festivala mladinskih gledaliških skupin Slovenije*, so naslovili *Vizijasvetlobe*, režira jo **Matjaž Šmalc**. Slavnostna govornica bo ministrica za kulturo, **Julijana Bizjak Mlakar**. V soboto pa bo Bevkov trg v znamenju likovne ustvarjalnosti; dela, ki bodo nastala na Ex-temporu, bodo ob 18.

uri razstavili v galeriji Tir na Mostovni.

Kriza ni načela ustvarjalnosti

V zadnjih letih je sredstev za kulturo vse manj. Ljubiteljska dejavnost pri tem ni izjema. Urška Bittner-Pipan pravi, da delež sredstev, ki jih država namenja za to področje, upada. Prav tako je v zadnjih letih manjša tudi finančna podpora lokalnih skupnosti, zaradi gospodarske krize je vse manj tudi sponzorjev. A kljub vsem tem dejavnikom ne opažajo, da bi kriza ljubiteljske kulturne ustvarjalce ustavila. *“Ljubiteljsko ustvarjanje pomeni tudi svojevrstno družbeno in socialno varnostno mrežo,”* meni Bittner-Pipanova in opozarja na še en zelo pomemben vidik ljubiteljske ustvarjalnosti; to je dostopnost do kulturnih vsebin. *“Zaradi ljubiteljske kulture so pri nas kulturni dogodki dostopni tako cenovno kot geografsko. Raziskave tujih ministrstev potrjujejo, da je Slovenija na področju zborovskega petja in godbenišтва, vodilna v Evropi.”*

V Sloveniji se z ljubiteljsko kulturo ukvarja 100.000 odraslih, ki delujejo v 5000 društvih. Ljubiteljska kultura vsako leto ponudi okoli 25.000 kulturnih dogodkov, ki si jih udeleži okoli štiri milijone obiskovalcev.

Za razvoj ljubiteljske kulture, ki je svojevrsten humus, iz katerega zraste marsikateri profesionalni ustvarjalec, je izjemno pomembna tudi strokovna podpora. *“Prav zato je veliko naporov Javnega sklada usmerjenih v izobraževanje mentorjev, ki so izjemno pomembni pri vzgoji in ustvarjalni rasti, še zlasti mladih ustvarjalcev pa tudi na tistih področjih, kjer v Sloveniji nimamo institucionalnega izobraževanja; pri sodobnem plesu in folklori.”* Institucionalnega izobraževanja ni, denimo, na področju sodobnega plesa in folklore.

MAKSIMILJANA IPAVEC